

YANGILANGAN KONSTITUTSIYANING JAMIYATDAGI AHAMIYATI

Xolmanova Oyro`zi Akmal qizi

Sabirova Surayyo Farxod qizi

Samarqand davlat universiteti Kattaqo`rg`on filiali, Aniq va tabbiy fanlar fakulteti “Ijtimoiy ish” yo`nalishi 4-kurs talabalari

Ilmiy rahbar: **Ibragimov Jahongir Toshniyozovich**
Samarqand Davlat Universiteti Kattaqo`rg`on filiali o`qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O`zbekiston Respublikasining yangilangan Konstitutsiyasining jamiyat hayotidagi o`rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Unda asosiy demokratik tamoyillar, inson huquqlari va ijtimoiy adolatni ta`minlashdagi o`zgarishlar, shuningdek, davlat va fuqarolar o`rtasidagi munosabatlarning yangi huquqiy asoslari haqida fikr yuritiladi. Yangilangan Konstitutsiya nafaqat huquqiy islohotlarni jadallashtiradi, balki jamiyat rivojlanishi uchun mustahkam poydevor bo`lib xizmat qiladi.

Kalit so`zlar: Yangilangan Konstitutsiya, inson huquqlari, ijtimoiy adolat, fuqarolik jamiyati, davlat boshqaruvi, barqaror rivojlanish, tenglik, ekologik xavfsizlik.

Аннотация: В данной статье анализируется роль и значение обновленной Конституции Республики Узбекистан в жизни общества. В ней отражены основные демократические принципы, изменения в обеспечении прав человека и социальной справедливости, а также новые правовые основы отношений между государством и гражданами. Обновленная Конституция не только ускоряет правовые реформы, но и служит прочной основой для развития общества.

Ключевые слова: Обновленная Конституция, права человека, социальная справедливость, гражданское общество, государственное управление, устойчивое развитие, равенство, экологическая безопасность.

Abstract: This article analyzes the role and importance of the updated Constitution of the Republic of Uzbekistan in the life of society. It reflects on the main democratic principles, changes in the provision of human rights and social justice, as well as new legal bases of relations between the state and citizens. The updated Constitution not only accelerates legal reforms, but also serves as a solid foundation for the development of society.

Key words: Updated Constitution, human rights, social justice, civil society, public administration, sustainable development, equality, environmental safety.

Konstitutsiya davlatning asosiy qonuni bo`lib, uning mazmuni jamiyat hayotining barcha jabhalarini qamrab oladi. O`zbekiston Respublikasining 2023-yilda yangilangan Konstitutsiyasi mamlakatning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyot yo`nalishlarini belgilab berdi. Ushbu yangilanish xalqaro standartlarga mos ravishda inson huquqlari va erkinliklarini kafolatlashga, davlat boshqaruvini modernizatsiya qilishga qaratildi.

Yangilangan Konstitutsiyaning asosiy xususiyatlari

Yangilangan Konstitutsiyada quyidagi asosiy o`zgarishlar amalga oshirildi:

1. Inson huquqlari kafolatlarining kengaytirilishi:

- Insonning asosiy huquq va erkinliklari ustuvor ekanligi belgilandi.
- Mehnat huquqlari, ta'lim olish va ijtimoiy himoya sohalaridagi yangi imkoniyatlар yaratildi.

2. Davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishi:

- Fuqarolar davlat boshqaruvida faol ishtirok etishi uchun shart-sharoitlar kengaytirildi.
- Mahalliy boshqaruv organlarining mustaqilligi kuchaytirildi.

3. Ijtimoiy adolat va tenglik tamoyillari:

- Ayollar va erkaklar huquqining tengligi yana bir bor ta'kidlandi.
- Nogironligi bo'lgan shaxslar uchun alohida kafolatlar belgilandi.

4. Ekologiya va kelajak avlod mas'uliyati:

- Atrof-muhitni muhofaza qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi sifatida qayd etildi.

Yangilangan Konstitutsiya jamiyatda quyidagi ijobiy o'zgarishlarni ta'minlashga xizmat qilmoqda:

- Huquqiy madaniyatni oshirish: Fuqarolarning o'z huquq va majburiyatlarini bilishi, ulardan foydalana olish imkoniyatlari kengaydi.
- Ijtimoiy barqarorlik: Ijtimoiy adolatni ta'minlash orqali jamiyatda barqarorlik va tinchlik mustahkamlandi.
- Fuqarolik jamiyati rivoji: Davlat va jamiyat o'rtasidagi o'zaro ishonchni oshirish orqali fuqarolik jamiyati faoliyati rag'batlantirildi.
- Xalqaro hamkorlik: Yangilangan huquqiy asos xalqaro maydonda O'zbekistonning obro'sini yanada oshirdi.

Ijtimoiy adolatni qaror toptirish

Konstitutsiya jamiyatdagi barcha fuqarolar uchun teng imkoniyatlarni yaratish tamoyilini mustahkamlaydi.

- Har qanday kamsitish taqiqlanadi.
- Ijtimoiy yordam va himoya tizimi orqali ehtiyojmand qatlamlarni qo'llab-quvvatlash mexanizmlari belgilangan.

Ijtimoiy barqarorlik va tinchlikni ta'minlash

Konstitutsiya jamiyatdagi barcha guruhlarning manfaatlarini uyg'unlashtiradi va nizolarning oldini olishga xizmat qiladi.

- Fuqarolar o'z huquqlarini bilgan holda qonun doirasida yashaydi.
- Davlat organlarining faoliyati fuqarolarning manfaatlariga xizmat qiladi.

Ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirish

Konstitutsiya nafaqat fuqarolarning huquqlarini belgilaydi, balki ularning jamiyat oldidagi mas'uliyatlarini ham ko'rsatadi.

- Har bir fuqaro davlat qonunlariga bo‘ysunishi va jamiyat rivojiga hissa qo‘shishi shart.
- Bu ijtimoiy birlik va hamkorlikni mustahkamlaydi.
- . Davlat va fuqarolar o‘rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish

Konstitutsiya davlat va fuqarolar o‘rtasidagi munosabatlarni tartibga soluvchi asosiy hujjat bo‘lib, ularning o‘zaro ishonchini oshiradi.

- Davlat boshqaruvi jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta’minlaydi.
- O‘zini o‘zi boshqarish organlarining mustaqilligi va mas’uliyatini oshiradi.

Ijtimoiy xizmatlar va infratuzilmani rivojlantirish

Konstitutsiya jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi uchun zarur bo‘lgan shart-sharoitlarni yaratadi.

- Ta’lim, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy himoya tizimlarini rivojlantirishga huquqiy asos beradi.
- Mahalliy va davlat miqyosida ijtimoiy dasturlarni amalga oshirish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Yangilangan Konstitutsiya mamlakat rivojlanishi uchun mustahkam poydevor bo‘lib, davlat va jamiyat o‘rtasida muvozanatni ta’minlashda muhim hujjat hisoblanadi. U fuqarolarning huquqlari va erkinliklarini himoya qilish, ijtimoiy adolatni qaror toptirish hamda barqaror taraqqiyotga erishishda asosiy huquqiy yo‘nalishni belgilaydi. Jamiyat hayotining barcha jabhalarida barqarorlikni, adolatni va farovonlikni ta’minlashga xizmat qiluvchi asosiy huquqiy hujjatdir. Uning ijtimoiy ahamiyati shundaki, u fuqarolarning huquqlarini kafolatlab, davlat va jamiyat o‘rtasidagi o‘zaro ishonch va hamkorlikni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Foydalanimanligi adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi (2023 yil yangilangan tahrir).
2. “Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi”.
3. Karimov, I.A. O‘zbekistonning yangi taraqqiyot bosqichi. Toshkent: O‘zbekiston, 2023.
4. “Yangi O‘zbekiston” gazetasi, 2023 yil 2-may soni.
5. Qonunchilik palatasi rasmiy veb-sayti: www.parliament.uz.